

Dosarul nr. 2rhc-12/20

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Central, judecător – N. Iordachi

Instanța de recurs: Curtea de Apel Chișinău, judecători – E. Clim, S. Iorgov, O. Cojocaru

Instanța de revizuire: Curtea de Apel Chișinău, judecători – A. Danilov, A. Pahopol, O. Cojocaru

Instanța recurs: Curtea Supremă de Justiție, judecători – Sv. Filincova, G. Stratulat, N. Craiu

Î N C H E I E R E

02 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând cererea de recuzare a judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Svetlana Filincova, Galina Stratulat și Nicolae Craiu, înaintată de SRL “Servtrade-Group”, prin intermediul administratorului Iurașco Ludmila,

de la examinarea cererii de revizuire depusă de SRL “Servtrade-Group”, prin intermediul administratorului Iurașco Ludmila, împotriva deciziei din 20 mai 2020 a Curții Supreme de Justiție, prin care s-au respins recursurile declarate de SRL “Servtrade-Group”, prin intermediul administratorului Iurașco Ludmila, SRL „Coca Cola Îmbuteliere Chișinău”, prin intermediul reprezentantului Spatarel Svetlana, și Serviciul Fiscal de Stat, prin intermediul directorului adjunct Țurcanu Igor, fiind menținută încheierea din 30 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cadrul procesului de insolvență intentat față de SA „Crasmed”,

c o n s t a t ă :

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2014, a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de către reprezentantul debitorului SA „Crasmed”, administratorul Cornițchii Vadim, privind intentarea procesului de insolvență față de debitorul SA „Crasmed”, fiind numit în calitate de administrator provizoriu al debitorului SA „Crasmed” - ÎI „Dorfman Ludmila”, certificat de perfecționare profesională nr. 17880 din 09 decembrie 2010.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2014, a fost admisă cererea inductivă a SA „Crasmed”, s-a constatat insolvențabilitatea debitorului, iar în calitate de administrator a fost numit Maxim Timoșin.

La 11 martie 2016, Iurașco Ludmila și Cornițchii Vadim au înaintat cerere de chemare în judecată către SA „Crasmed”, în proces de insolvență, privind declararea nulă a contractului de vânzare-cumpărare din 24 iunie 2015, încheiat între SA „Crasmed”, în proces de insolvență, în persoana lichidatorului Timoșin

Maxim, în calitate de vânzător și Chih Taras, în calitate de cumpărător, cu revenirea părților la poziția inițială.

La 13 iulie 2017, Iurașco Ludmila și Cornițchii Vadim au depus cerere de completare și concretizare a cererii de chemare în judecată. La rândul său și Cornițcaia Olga a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Crasmed”, în proces de insolvabilitate, Chih Taras, cu privire la declararea nulă a contractului de vânzare-cumpărare încheiat la 24 iunie 2015.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 iulie 2017, cauza intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Iurașco Ludmila și Cornițchii Vadim împotriva SA „Crasmed” și Chih Taras și cauza intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Cornițcaia Olga împotriva SA „Crasmed” și Chih Taras cu privire la declararea nulă a contractului de vânzare-cumpărare, au fost conexe într-o singură cauză.

La 29 august 2017, Iurașco Ludmila, Cornițchii Vadim și Cornițcaia Olga au depus cerere de completare a temeiurilor și de concretizare a cerințelor, indicând ca intervenient accesoriu pe Prussakov Nicolai.

La 27 noiembrie 2017, reclamantii au depus cerere de concretizare a cerințelor și au precizat că își îndreaptă pretențiile împotriva părților SA „Crasmed”, Chih Taras și intervenienților accesorii notarul public Bondarciuc Olga, Chiriașciuc Arina și Prussakov Nicolai.

Prin încheierea instanței de judecată Timoșin Maxim a fost antrenat în proces în calitate de copârât la demersul acestuia.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Central din 18 martie 2019, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Iurașco Ludmila, Cornițchii Vadim și Cornițcaia Olga împotriva SA „Crasmed”, în proces de insolvabilitate, Timoșin Maxim, Chih Taras, intervenient accesoriu Prussakov Nicolai, notarul public Bondarciuc Olga și Chiriașciuc Arina cu privire la declararea nulă a contractului de vânzare-cumpărare cu repunerea părților în poziție inițială și încasarea cheltuielilor de judecată.

Nefiind de acord cu hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Central din 18 martie 2019, Iurașco Ludmila, Cornițchii Vadim, Cornițcaia Olga au declarat recurs, solicitând casarea hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Central din 18 martie 2019 cu emiterea unei noi decizii privind admiterea cererii privind constatarea nulității actului juridic.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 iulie 2019, s-a respins recursul declarat de Iurașco Ludmila, Cornițchii Vadim, Cornițcaia Olga, fiind menținută hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Central din 18 martie 2019.

Prin încheierea din 30 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse ca fiind inadmisibile cererile de revizuire depuse de Serviciul Fiscal de Stat, SRL „Coca Cola Îmbuteliere Chișinău”, SRL “Servtrade-Group”, împotriva deciziei din 16 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Prin decizia din 20 mai 2020 a Curții Supreme de Justiție, s-au respins recursurile declarate de SRL “Servtrade-Group”, prin intermediul administratorului Iurașco Ludmila, SRL „Coca Cola Îmbuteliere Chișinău”, prin intermediul reprezentantului Spatarel Svetlana, și Serviciul Fiscal de Stat, prin intermediul directorului adjunct

Țurcanu Igor, fiind menținută încheierea din 30 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cadrul procesului de insolvență intentat față de SA „Crasmed”.

La 02 iunie 2020, SRL “Servtrade-Group”, prin intermediul administratorului Iurașco Ludmila, a depus cerere de revizuire asupra deciziei din 20 mai 2020 a Curții Supreme de Justiție, iar la 16 iunie 2020 a înregistrat o cerere de revizuire concretizată.

Conform fișei de repartizare din 04 iunie 2020, dosarul 2-18161677-01-2rhc-02062020 a fost repartizat în mod automat judecătorului Svetlana Filincova.

Prin dispoziția Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr. 139 din 27 decembrie 2019 ”Cu privire la constituirea completelor de judecată specializate în examinarea cauzelor de insolvență pentru anul 2020” au fost constituite în cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ complete de judecată specializate pentru examinarea recursurilor declarate împotriva încheierilor judecătorești și actelor de dispoziție ale curților de apel la aplicarea Legii insolvenței.

Prin dispoziția Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr. 1 din 02 ianuarie 2020 „Cu privire la modificarea dispoziției nr. 138 din 27 decembrie 2019” s-au inclus/modificat completele de judecată atât în partea componentei nominale a judecătorilor din cadrul completelor specializate în examinarea cauzelor civile și comerciale, cât și a celor specializate în judecarea cauzelor de contencios administrativ.

Prin dispoziția Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr. 3 din 17 ianuarie 2020 s-au modificat dispozițiile nr. 138 și nr. 139 din 27 decembrie 2019 în partea componentei nominale a judecătorilor din completele de judecată din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ.

Potrivit dispoziției nominalizate, a fost format completul de judecată nr. 1, compus din magistrații: Svetlana Filincova, (președinte), Galina Stratulat, Nicolae Craiu (judecători), pentru examinarea recursurilor declarate împotriva încheierilor judecătorești la aplicarea Legii insolvenței.

La 01 iulie 2020, SRL “Servtrade-Group”, prin intermediul administratorului Iurașco Ludmila, a înaintat o cerere de recuzare judecătorilor Curții Supreme de Justiție Svetlana Filincova, Galina Stratulat, Nicolae Craiu.

Cererea de recuzare a fost întemeiată pe prevederile art. 50 alin. (1) lit. d), e) din Codul de procedură civilă, privind căror judecător care judecă cauza urmează a fi recuzat dacă și-a expus opinia asupra cauzei care se judecă, și dacă are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea cauzei ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

Suplimentar s-a făcut referire la decizia nr. 60 din 09.06.2020 a Curții Constituționale, care în paragraful 44 a stabilit că, evaluarea conformității participării aceluiași judecător în diferite etape ale unui proces civil cu exigența imparțialității trebuie făcută de la caz la caz, avându-se în vedere toate circumstanțele acestora și caracteristicile normelor relevante ale procedurii civile aplicabile cazului. Trebuie confirmat dacă legătura dintre problemele substanțiale determinate într-o decizie privind fondul cauzei și admisibilitatea unei căi de atac împotriva acestei decizii este atât de strânsă, astfel încât să genereze dubii privind imparțialitatea judecătorului.

Curtea Constituțională în decizia nr. 60 din 09.06.2020, paragraful 46, se referă la faptul că în ipoteza în care judecătorul va examina, în cadrul revizuirii, comiterea unor pretinse erori în decizia sa anterioară, atunci va exista o încălcare a principiului imparțialității, Curtea făcând referire în decizie și la jurisprudența CtEDO în cauza *Driza vs. Albania*, 13.11.2007, paragraful 81.

Astfel, reținând realitatea juridică constatată de Curtea Constituțională în decizia nr. 60 din 09.06.2020, potrivit revizuentului completul de judecători în componența: Svetlana Filincova, Galina Stratulat și Nicolae Craiu, nu poate participa la examinarea cererii de revizuire stabilită pentru 08.07.2020, anume din motivele expuse mai sus.

De asemenea, în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (1) din Codul de etică și conduită profesională a judecătorului, judecătorul va respecta cele mai înalte standarde de integritate și responsabilitate, pentru a asigura încrederea societății în instanțe.

Dreptul la un proces echitabil în lumina art. 6 ul Convenției Europene a Drepturilor Omului, implică și dreptul la o instanță imparțială. În acest sens, instanța are obligația de a oferi toate garanțiile suficiente, de a exclude orice dubii rezonabile referitor la imparțialitatea instanței, aparențele având un rol decisiv (*Piersack vs. Belgium*, nr. 8692/79 din 01.10.1982, §30, *Padovani vs. Italy*, nr. 13396/87 din 26.02.1993, §27). Or, într-o societate democratică, instanța de judecată trebuie să inspire justițiabililor deplină încredere.

Curtea Europeană în jurisprudența sa de principiu, cu ocazia definirii imparțialității instanței a menționat că, orice judecător despre care se poate crede că, nu ar fi pe deplin imparțial cu privire la judecarea cauzei ce i-a fost dată spre soluționare, este obligat să se abțină, să o examineze (*Castillo Algarvs. Spain*, nr. 79/1997/863/1074 din 28.10.1998, §45;).

În speță, potrivit revizuentului, maniera în care judecătorii recuzați au îndeplinit justiția anterior în prezenta cauză, este incompatibilă cu noțiunea de proces echitabil în lumina prevederilor art. 6 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, potrivit cărora, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Reieșind din cele expuse, SRL “Servtrade-Group”, prin intermediul administratorului Iurașco Ludmila, a solicitat admiterea cererii de recuzare.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge cererea de recuzare a judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Svetlana Filincova, Galina Stratulat, Nicolae Craiu din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 50 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecătorul care judecă cauza urmează a fi recuzat dacă:

a) la judecarea anterioară a cauzei a participat în calitate de martor, expert, specialist, interpret, reprezentant, grefier, executor judecătoresc, arbitru sau mediator;

b) se află în raporturi de rudenie pînă la al patrulea grad inclusiv sau de afinitate pînă la al treilea grad inclusiv cu vreuna dintre părți, cu alți participanți la proces sau cu reprezentanții acestora;

b¹) o rudă a sa pînă la al patrulea grad inclusiv sau un afin pînă la al treilea grad inclusiv a participat, ca judecător, la judecarea aceleiași cauze;

b²) este rudă pînă la al patrulea grad inclusiv sau afin pînă la al treilea grad inclusiv cu un alt membru al completului de judecată;

c) este tutore, curator sau adoptator al uneia dintre părți;

d) și-a expus opinia asupra cauzei care se judecă;

e) are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea cauzei ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

Reieșind din conținutul cererii de recuzare, SRL “Servtrade-Group”, prin intermediul administratorului Iurașco Ludmila, a făcut trimitere la prevederile art. 50 alin. (1) lit. d) și e) din Codul de procedură civilă și a indicat că pune la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea judecătorilor recuzați.

Potrivit art. 118 alin. (1) al Codului de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor sale, iar conform art. 52 alin. (2) al Codului de procedură civilă cererea de recuzare trebuie să fie motivată.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că temei de recuzare a judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Svetlana Filincova, Galina Stratulat și Nicolae Craiu este faptul că aceștia au pronunțat decizia din 20 mai 2020 a Curții Supreme de Justiție, prin care s-au respins recursurile declarate de SRL “Servtrade-Group”, prin intermediul administratorului Iurașco Ludmila, SRL „Coca Cola Îmbuteliere Chișinău”, prin intermediul reprezentantului Spatarel Svetlana, și Serviciul Fiscal de Stat, prin intermediul directorului adjunct Țurcanu Igor, fiind menținută încheierea din 30 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cadrul procesului de insolvență intentat față de SA „Crasmed”. Un alt temei invocat, este faptul că judecătorii recuzați au un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea cauzei ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lor.

În această ordine de idei, Colegiul reține că, temeiurile de recuzare a judecătorului nu pot fi lărgite la inițiativa participanților, precum și nu pot fi tălmăcite de către aceștia, iar limitele impuse de lege urmează să contracareze abuzurile justițiabililor și să creeze un echilibru necesar pentru îndeplinirea efectivă a justiției.

Cu referire la argumentele invocate de SRL “Servtrade-Group”, prin intermediul administratorului Iurașco Ludmila, privind imparțialitatea judecătorilor la examinarea cererii de revizuire, Colegiul menționează că, simpla citare a normei legale cât și careva dubii sau suspiciuni cu privire la obiectivitatea și nepărtinirea magistraților nu pot servi drept argument justificat întru recuzarea acestora, atâta timp cât nu există fapte dovedite care să dea naștere la îndoieli în ceea ce privește imparțialitatea lor.

Totodată, Colegiul atestă că argumentele invocate în această privință, de fapt, sunt critici în adresa judecătorilor, care au dreptul de a exista într-o societate democratică, însă, pentru a constitui temei de imposibilitate a magistraților de a

participa la examinarea unei cauze concrete, acestea din urmă trebuie să fie însoțite de probe suficiente.

În coerența celor enunțate supra, aluziile interpretate referitor la nepărtinirea judecătorilor pe cauza dedusă justiției, care într-un mod sau altul ar dezavantaja un participant la proces față de altul, nu pot fi interpretate în favoarea încadrării în prevederile art. 50 al Codului de procedură civilă.

Mai mult ca atât, după cum s-a specificat anterior, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă, inclusiv la înaintarea unei cereri de recuzare, fapt omis de către SRL “Servtrade-Group”, prin intermediul administratorului Iurașco Ludmila.

Prin urmare, reținând că nu au fost prezentate careva probe plauzibile în susținerea argumentelor ce ar pune la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea judecătorilor ce participă la examinarea cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție le respinge ca declarative.

În această ordine de idei, după cum indică și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, imparțialitatea în mod normal denotă absența prejudecății sau părtinirii, existența sau absența acesteia putând fi probată în diferite moduri. Curtea a făcut distincție între o abordare subiectivă și o abordare obiectivă. În ceea ce privește al doilea test, aceasta înseamnă că este necesar de a stabili dacă, pe lângă comportamentul personal al judecătorului, există fapte care pot fi stabilite și care pot trezi dubii în ceea ce privește imparțialitatea.

De altfel Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului promovează constant principiul *aparenței de imparțialitate*, conform căruia esențial în derularea unui proces echitabil nu este credința de imparțialitate a celui ce judecă, ci percepția în acest sens a celui judecat.

Prin urmare, Colegiul conchide că, în speță nu au fost constatate careva circumstanțe care ar pune la îndoială rezonabilă imparțialitatea judecătorilor, iar raportând circumstanțele constatate la prevederile legale enunțate, se apreciază drept neîntemeiată cererea SRL “Servtrade-Group”, prin intermediul administratorului Iurașco Ludmila de recuzare a judecătorilor Curții Supreme de Justiție: Svetlana Filincova, Galina Stratulat și Nicolae Craiu.

Totodată, Colegiul atestă că este neîntemeiat și argumentul cu privire la imposibilitatea examinării cererii de revizuire de către judecătorii recuzați, din considerentul că și-ar fi expus opinia asupra prezentului litigiu. Or, potrivit prevederilor art. 448 alin. (2) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

În această ordine de idei, nu poate fi reținut argumentul revizuentului potrivit căruia Codul de procedură civilă stabilește examinarea cererii de revizuire în competența instanței care s-a pronunțat asupra fondului (prima instanță/instanța de apel), dat fiind faptul că SRL “Servtrade-Group”, prin intermediul administratorului Iurașco Ludmila, a contestat cu revizuire o decizie a Curții Supreme de Justiție care nu se referă la fondul cauzei și, din aceste considerente, este evident judecătorii recuzați nu s-au expus asupra fondului nici prin decizia din 20 mai 2020, precum nu urmează să se expună asupra fondului cauzei nici în procesul de examinare a cererii

de revizuire.

Reieșind din cele menționate, Colegiul conchide că cererea de recuzare înaintată de către SRL “Servtrade-Group”, prin intermediul administratorului Iurașco Ludmila, judecătorilor Curții Supreme de Justiție: Svetlana Filincova, Galina Stratulat și Nicolae Craiu, urmează a fi respinsă.

În conformitate cu art. 52, art. 53, art. 269-270 ale Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge cererea înaintată de SRL “Servtrade-Group”, prin intermediul administratorului Iurașco Ludmila, cu privire la recuzarea judecătorilor Curții Supreme de Justiție: Svetlana Filincova, Galina Stratulat și Nicolae Craiu.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

Judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh